

Budnik

ISSN 1408-7405

www.sindikatsrojevodij.si

Številka 71
April 2011

GLASILO SINDIKATA STROJEVODIJ SLOVENIJE

Stečaj korporacije »P'r ta mehkih curah«

Pokojninska reforma

Potopis iz Južne Amerike

Razglednice iz Evrope

Zalog – »kraj nesrečnega imena«

*»Posebni odposlanci«
Etnološkega društva Kurent iz Ptuja
na obisku pri Slovenskih železnica*

Časopis BUDNIK

Izdajatelj: Sindikat strojevodij Slovenije

Odgovorni urednik: Zlatko Ratej

Glavni urednik: Robert Zakrajšek

Član uredniškega odbora: Zdenko Lorber

Avtorji fotografij v tej številki: Robert Zakrajšek,
Aleš Jordan, Aleksander Ogorevc, Daniel Majd

Tisk: Janez Dermastija

Glasilo izhaja tromesečno v nakladi 1400 izvodov

Naslov uredništva:

SSSLO Ljubljana, Trg OF 7, 1000 Ljubljana

Telefon – 01/2313-424

ŽAT (0129) 12-671 in 12-591

Elektronski naslov: budnik@slo-zeleznice.si

Sindikalna spletna stran: www.sindikat-strojevodij.si

SMERNA TABLA

STRAN 3 – UVODNIK

STRAN 5 – BESEDA PREDSEDNIKA SSSLO

**STRAN 7 – REFERENDUM O POKOJNINSKI REFORMI POSTAJA
REALNOST**

**STRAN 14 – FOTOREPORTAŽA – ZALOG – KRAJ NESREČNEGA
IMENA**

**STRAN 15 – PROSTOVOLJNO DODATNO POKOJNINSKO
ZAVAROVANJE**

**STRAN 17 – POKLICNO ZAVAROVANJE OZ. POKLICNA
POKOJNINA**

STRAN 21 – ZAKAJ NE POKOJNINSKI REFORMI

**STRAN 22 – POTOPIŠ IZ PERUJA IN AMAZONIJE –
ALEKSANDER OGOREVC**

**STRAN 26 – PLAČILO SREDSTEV ZA OPRAVLJANJE JAVNIH
GOSPODARSKIH SLUŽB**

STRAN 27 – MEDITACIJA PRVEGA ČETRTLETJA

UVODNIK

Stečaj korporacije »Pr' ta mehkih curah!« *

(* - se opravičujem za izraz, ampak tako se imenuje)

Ha, ha. Če ne bi videl, ne bi verjel. Sprejem nove pokojninske reforme. Saj ne, da je v tem kaj smešnega, glede na to, da bo po glavi udarila tudi mene, ampak posledice, posledice, spoštovani kolegi, to je tisto, kar me je pripravilo do smeha. Naši »vel možje« v svojih raziskavah na veliko ugotavljajo, da bo nova reforma prinesla nova delovna mesta (le od kje, ampak pustimo to...), pokojnine ne bodo ogrožene, ljudje bodo aktivni še visoko v starost (?!), skratka, spremenili se bomo v aktivno družbo stoletnikov. Še na Kavkazu se bodo lahko s svojim kefirjem, ki menda zagotavlja vitalnost in visoko starost, nekam skrili. Resnično se bodo prvič, odkar človeštvo onesnažuje ta univerzum, pojavili trdni, homogeni kolektivi, saj bomo zaposleni v njih tako dolgo skupaj, da se še skregali ne bomo več, saj nam bo teme za prepir zmanjkalo že deset let nazaj, pogrevati stare reči pa je, no ja, milo rečeno, otročje. Tako bomo pridno ustvarjali in prispevali v razvoju in gradnji naše novodobne družbe prihodnosti, kjer bodo izkušnje resnično nekaj veljale, problem pa bo v tem, da jih ne bomo imeli komu predajati, kajti delali bomo mi pri šestdesetih letih in več, mladi pa bodo kot mrhovinarji čakali, da koga od nas odpelje črni avtomobil in se stopli za ostanke, v tem primeru delovno mesto. Je pa ena reč, na katero pa naši guruji pokojninskih ved niso računali. Na sedanji čas in posledice, ki jih bo njihova novodobna vera prinesla. Ha, kaj se bo torej zgodilo? Poglejmo. Vsi vemo, no, vsaj naša generacija, da v naseljih v mestih obstajajo lokali. Na zunaj izgledajo kot ostali, običajni lokali. Samo ti lokali so nekaj posebnega. Pijača je tam cenejša kot drugje, oprema ni bog ve kaj, ampak to sploh ni pomembno. So baza starejših občanov, predvsem moške populacije, ki sliši na ime »penzionisti«. Imajo tudi ši-

frirano kodno ime in sicer »Pr' ta mehkih curah!«. Zakaj tako ime, ni potrebno razpravljati v nedogled, ker je očitno. Ampak, pozor! Kaj se bo zgodilo s sprejetjem in udejanjanjem nove pokojninske reforme? Zgodil se bo paradoks. Kot bi rekel Albert Einstein, in ta je običajno vedel, kaj govori, kontinuum prostor – čas se bo sesedel sam vase in prišlo bo do katastrofe. Situacija bo namreč taka, da bo vse manj upokojencev na račun daljšanja delovne dobe, torej bo posledično manj gostov v upokojenskih lokalih, korporacija bo prodala vse manj, morali bodo nižati cene, ker pa to ne bo šlo v nedogled, bodo postavljeni pred strašno dejstvo. Ker bo manj upokojencev, ki bi s svojim trošenjem financirali upokojece, ki delajo v tem upokojenskem podjetju, bo upokojenska korporacija prisiljena zmanjšati in odpustiti delovno silo, in to – kako absurdno – upokojece! Upokojenci se bodo znebili upokojencev, ker ne bo upokojencev, ki bi podpirali te iste upokojece, in tisti od teh upokojencev, ki je nekako uspel za časa, ko je bil še redno zaposlen, ubežati stečajem in odpuščanjem, bo konec koncev odpuščen – v pokoju! Krog je zaključen in svet se lahko sesede sam vase. Pa ne zaradi paradoksa prostor – čas, ampak zaradi bedarij, ki nas čakajo v prihodnosti, ker pokojninski vsevedi nočejo poslušati ljudi, ampak samo in izključno sebe in sebi enake. Konec koncev le ni tako smešno.

Nadalje se bomo dotaknili izjav, ki so jih nekateri lahkotno delili po javnih medijih in to v zvezi s cenami hrane pri nas. Dejstvo je, da se hrana v naši deželi draži iz dneva v dan, obratno sorazmerno s tem pa na drugi strani pada kvaliteta te iste hrane. Ljudje na to opozarjajo iz dneva v dan, vrste v organizacijah, ki pomagajo ljudem v stiski, povedo svoje. In potem ti »neki« strokovnjak na svojem področju (namerno

pravim »neki«, saj ta človek verjetno ne živi v realnem svetu) povsem resno izjavi, da se hrana draži tudi v Avstriji. Bravo, mojster, sedaj pa še prevedi v slovenščino, kaj za vruga imamo mi s tem. Hrana se draži pri naših severnih sosedih, torej je za nekatere samo po sebi umevno, da se bo podražila tudi pri nas. Globalizacija pač! E, dragi moji, samoumevno je samo to, da bomo nekega dne podpisali pristopnico za oni svet, vse ostalo je stvar trenutnega navdiha in nians. O globalizaciji je lahko »lapati«, če se te direktno ni dotaknila. Kar se tiče naše perspektive, lahko o globalizaciji govorimo tudi tako – če je svet globalen in če je kilogram kruha v Avstriji 5 evrov (govorim na pamet), v redu, ok, potem naj bo tako tudi pri nas. Gremo naprej. Če je plača v Avstriji 2000 evrov (kar ni daleč od resnice), v redu, ok, potem naj bo tako tudi pri nas. Ker je svet pač globalen. Ker smo v njem vsi enaki. V dobrem in slabem. A ni globalizacija čudovita reč! Zglobalizirajmo se in živeli bomo kot lordi, saj bomo vsi enaki. Samo globalizacija ima tudi hude, strašne pasti. V »globalnem« svetu menedžer zafrkne podjetje samo enkrat pa mu ga ni potrebno nikoli več, saj se za položaj lahko obriše pod nosom. In če živimo v globalizaciji, naj se ta lepa globalna navada prenese tudi v naš mali svet pod Alpami. In potem bodo leteli! Še enkrat povem – a ni globalizacija čudovita reč . . .

Runda tri! Slovenski narod proti mesiji iz OECD. V drugi polovici februarja je nas, pridne šolarčke, obiskal učitelj iz velike matere Evrope, William White mu je bilo ime (recimo mu W2), svoje znanje pa ukaželnim učencem iz mladih držav deli v ustanovi, ki sliši na ime OECD (Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj). No, tako je nanoslo, da so ga zvesti in pridni učenci iz vrst naše vlade povabili

Najnovejši predlog za minimalno plačo. Če le ni previsoka....

na zastoj – oprostite grobemu izrazu – »žretje in žlampanje«. Ker pa je W2 po svoji naravi mentorska duša, je ob dobri kapljici učencem iz naše vlade, ki so ga zasledovali na vsakem koraku in poslušali z odprtimi usti (temu sicer uradno diplomatsko rečejo gostoljubje, v resnici pa gre za navadno lezenje v r . . .), glasno razlagal, kaj vse je narobe v tej naši podalpski provinci. Pustimo banalnosti, ki jih ni razumel nihče, čeprav so zvesto kimali z glavami (W2 pač ni vajen prave, klene kranjske kapljice, saj tam v OECD svetu pijejo neko genetsko predelano brozgo), mesija se je vtaknil v dve reči, kjer pa moram kot Slovenec reči – »Hej! Brigaj se zase, boš imel dela do smrti!« Levo in desno je delil pamet o tem, kako imamo v Sloveniji preblago pokojninsko reformo in preveč velikodušne minimalne plače. Pa kaj je to zdaj?! Vsak, ki ima pet minut časa in rad zastoj pije in je, pride k nam in soli pamet vsem po vrsti. Si je spoštovani W2 vzel čas, stopil

med ljudi in jih povprašal kako živijo, kako delajo, koliko zaslužijo . . . Seveda ne, saj je bila zastoj hrana preveč dobra. Vem in priznam, da sem nesramen, ampak to kar govorim jaz, bi morali reči predstavniki naše države – »W2, prestavi v peto, pa gas tja, od koder si prišel!«. Očitno smo zelo uspešni in naš model le ni tako slab, če Evropa pošilja k nam svoje mesije, da nas prepričujejo, naj gremo po drugačni, njihovi poti. Če mene vprašate, so se, po domače povedano usr....., ker bi lahko pravice, enake našim, zahtevali tudi delavci in ljudje v ostalih državah, ki jih je OECD že »naučil«, kako in kaj. In potem bi bili v nerodnem položaju. Učenec bi učil učitelja. Kaj pa storijo naši predstavniki? Razen redkih izjem vsi kimaajo in pritrjujejo predavanju W2, razlagajo, kako smo dobri učenci, kako bomo naredili domačo nalogo . . . Žalost, prežalost!

In za konec še k novodobnemu slovarju slovenskega jezika in razlagi pojmov za

današnji čas. V našem svetu je danes zelo popularna beseda – konkurenčnost. Ker jo vladajoči vsiljujejo tudi nam, se pravi železničarjem, predlagam sledeče. Imamo parlament, v katerem sedijo izvoljenci ljudstva (menda, saj več ali manj gledajo samo nase) in odločajo. Državljeni jim pač moramo zaupati in živeti po njihovih domislicah, pa če so še tako bedaste. Izbire nimamo, ker ima parlament – pogledaj foro – monopol. Monopol?! Pa ravno oni, ki imajo toliko povedati o nujni konkurenčnosti in pravici državljanov do izbire. Zato moj predlog – ustanovimo konkurenčni parlament! To bo rešitev, povsem v skladu z novodobnimi ekonomskimi religijami. Konkurenčni parlament. V njem bodo sedeli predstavniki iz drugih evropskih držav, ki bodo s svojimi idejami konkurirali našim poslancem pri načinih vodenja države, državljani pa bomo lahko izbirali, komu bomo zaupali naš glas – našim »domačim« ali tujim, ki bodo zaposleni pri konkurenci. In ker se tako ali tako klanjamo vsemu, kar nas Evropa poskuša »nasrati«, bodo tisti, zaposleni v domačem parlamentu imeli hude težave, ker nas danes trenirajo, da je tuje znanje daleč pred našim, mi pa bomo torej posledično bolj zaupali tujim parlamentarcem, saj imam včasih občutek, da so naši domači na nas, domačine, preprosto pozabili. Situacija bo precej zanimiva, ampak, če lahko končam s stavkom našega najvišjega vladnega predstavnika, ki zelo rad uporablja angleški jezik, bodo naši domači predstavniki verjetno rekli – »So (fucking) what!«. Korito je korito, pa četudi je ob njem gneča.

Robert Zakrajšek
Glavni urednik

BESEDA PREDSEDNIKA SSSLO

... Če nimajo kruha, naj jedo potico ...

Kruh. Potica. Potica. Kruh . . . Primerjava, izrečena davno nekoč v zgodovini, kot odraz odnosa tistih na vrhu do onih, ki se prebijajo iz dneva v dan. A tja se vrnemo na koncu. Postavimo to primerjavo v sedanost. Le kaj imata skupnega ta dva proizvoda, razen tega seveda, da sta v osnovi oba iz moke in pečena v peči. Če bolje pogledamo, nam je takoj jasno, da sta oba namenjena polnjenju naših želodcev. Razli-

ka je samo v tem, da je zaužita količina odvisna od tega, iz katerega brega finančne reke prihaja tisti, ki se pred polico odloča, katerega od obeh bo vzel. Ali iz tistega, ki se kar blešči od bogastva, pridobljenega na takšen ali drugačen način, ali iz onega drugega, kjer način, kako je bogastvo pridobljeno niti ni tako pomemben, saj ga največkrat ni, ravno tako pa finančna reka tam odlaga samo skromne drobtine, ki jih milostno odvržejo tisti iz druge strani, kjer se cedita med in mleko. Če odmislimo liričnost tega zapisa in ga preslikamo v sedanjo realnost, ki jo živimo tukaj in zdaj, bomo kmalu ugotovili, da je govora o čudnem času, ki ga vidimo okrog sebe. Žal! Globalizacija je naredila svoje. Ljudje smo samo še številke, ki jih oni z bogatega brega finančne reke premetavajo, kalkulirajo, brišejo in spet postavljajo v svoje nepregledne razpredelnice. Pa še tu se kaže izprijenost in krutost sistema, ki naj bi veljal za »moderno razvito demokracijo«. Številke so vidne, lahko jih preberemo, jih brišemo, spet vpisujemo, skratka, so realne. Ljudje, ki se, oz. bolje rečeno, jih »skrivajo« za temi simboli, pa so nekje v ozadju, brez besede, brez možnosti vpliva na to, kaj se bo zgodilo z »njihovo« številko. Preprosto ne obstajajo za tiste, ki v rokah držijo škarje in platno. Za njih so nepomembni. Važne so samo bilance, finančni tokovi, stanje na borzah, zniževanje stroškov, racionalizacije procesov, v kateri kratki konec potegne človek. »Njegovi« številki se ne zgodi nič. Ta se samo prestavi v drug register, drugo razpredelnico in še naprej veselo služi

predstavnikom z bogatega brega finančne reke. Tako da problema ni. So samo številke . . .

S tako realnostjo se srečuje svet, srečali pa smo se tudi zaposleni v Sloveniji. Socialne stiske ljudi so vedno večje, pritiski tistih z vrha oz. z bogatega brega reke vedno hujši, spoštovanja ljudi ni več, družba se žal spreminja v brezoblično maso nečesa, kar je nemogoče definirati. V dani situaciji se zaposleni na Slovenskih železnica poskušamo z vsem znanjem obvarovati pred kužno boleznijo, ki se kot epidemija širi po naši deželi. Z upravo imamo ustvarjen dialog, ki za enkrat, čeprav ne vedno brez težav, nekako deluje. In ravno to nekatere v naši državi hudo moti. Vse jim pride prav v poskusih diskreditiranja sindikatov in vodstva, ker nekako sodelujemo. V medijih kričijo sporočila »sindikati se vmešavajo, oziroma vodijo podjetje . . .« Zanimivo!? Ti isti mediji v primeru lastninjenja, stečajev, likvidacij podjetij kričijo »kje so bili pa prej sindikati, kaj so pa delali, ko se je dalo še kaj rešiti«. Res je. Z drugo trditvijo bi se lahko celo strinjal, vendar se sprašujem zakaj imajo krojači mnenja dvojna merila. Mogoče zato, ker lahko nasvete »zastonj« delijo . . . Preklopite za trenutek na program za zdravo pamet! Poglejte po svetu in videli boste, da so najboljša ravno tista podjetja, kjer vodilni in zaposleni nekako shajajo drug z drugim. In kaj za vraga je v tem narobe?! Poglejte – če vi v vaših inštitucijah niste zmožni ustvariti klime sodelovanja, je to vaš problem. Ne kažite s prstom na nas. Pometite pred svojim pragom, boste imeli dela čez glavo!

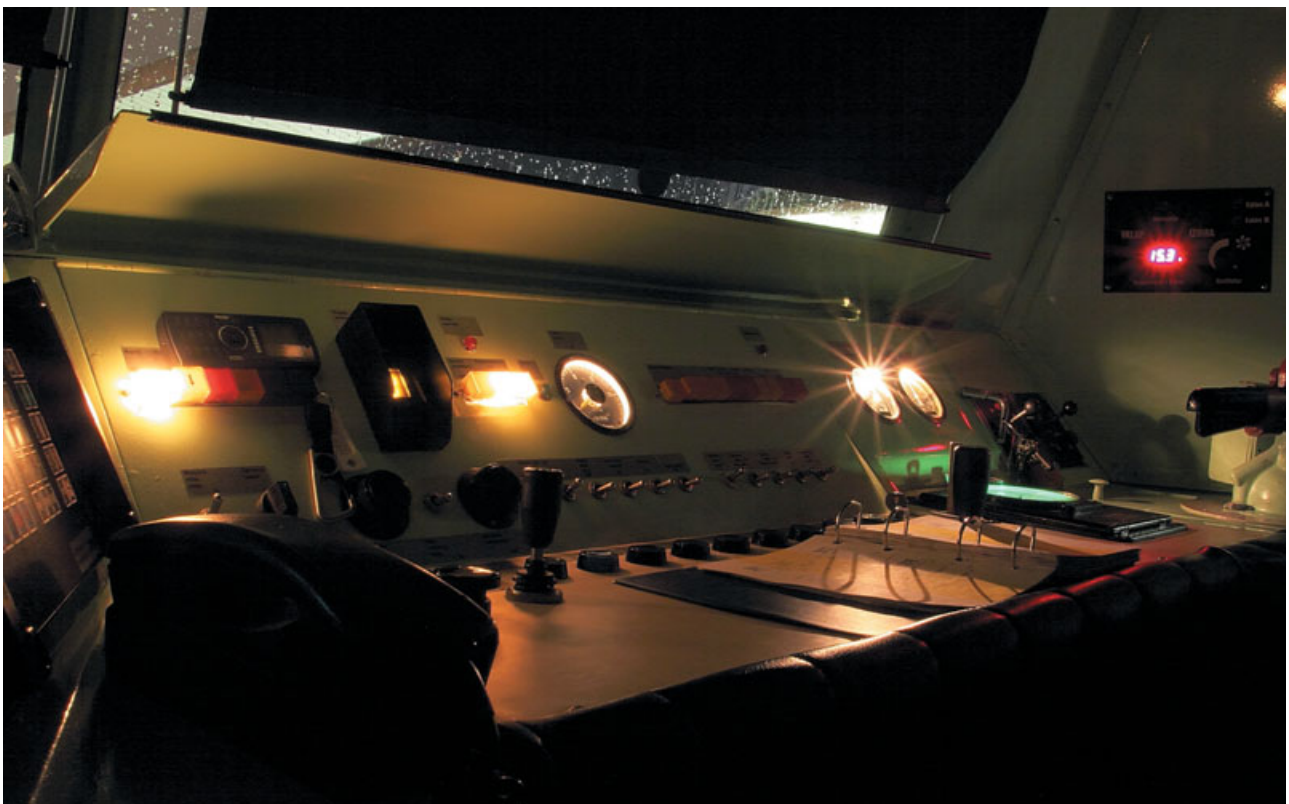
Očitajo nam, da nas rešuje država. Delno imajo prav, če zanemarimo dejstvo, da nas je ta ista država s svojimi dejanji pripeljala do trenutne situacije. Priznavanje obveznosti iz naslova javnih gospodarskih služb v preteklosti ni bilo na dobri ravni. Država je bila dober naročnik, hkrati pa zelo slab plačnik. Za obstoj sistema je podjetje moralo najemati kredite. Skozi leta si je naš sistem tudi zaradi omejenih dejstev nabral velik dolg, ki ga pa sedaj bremenijo še obresti. Na drugi strani ni važno, koliko in kako delamo, kaj vse zaposleni storimo in prispevamo, da bi podjetje pripeljali iz rdečih števil. Kot po navadi je krivdo najlažje iskati pri malem človeku (delavcu). Zaposleni s svojim poštenim delom dajemo doprinos podjetju, zato iskreno pričakujemo, da bo država v celoti prevzela in poravnala svoje obveznosti.

In to se ne dogaja samo v našem podjetju. Takih podjetij je za mali ocean. Povem lahko samo, da bo ob takim tempu dogodkov socialna bomba tik pred tem, da jo raznese. In predstavniki oblasti (eni in drugi!) imajo v roki varovalko te bombe. Izvlekli so jo že. Pa jo bodo sposobni vstaviti nazaj v bombo in le-to pospraviti tja, kamor sodi? Kjer ne bo nikomur nevarna? Bodo vendarle začeli odločno ukrepati proti nevestnim lastnikom podjetij, ki zaprejo staro podjetje, spravijo zaposlene v skrajne socialne situacije in nato brez vesti, vsem v posmeh, pa vseeno v skladu z zakonom (!) naslednji dan odprejo novo podjetje, ki menda s starim nima nič skupnega? Bodo ti ljudje še naprej svobodno korakali naokrog povsem brez strahu, da bi se jim kaj zgodilo, ker menda živimo v svetu, kjer so človekove pravice svetost? Kaj pa pravice ljudi, pravice zaposlenih? Kje so odvetniki takrat, ko je potrebno braniti pravice »malih ljudi«? Zakaj odvetniki v primerih »malih ljudi« tožilcev in sodišč tako zagnano ne lovijo na napačno zapisanih vejicah in pikah? Kako, da takrat, ko se pogovarjamo o pravicah zaposlenih, »okuženi« sodniki in sodnice ne obstajajo, na sojenju tistim iz bogatega brega finančne reke pa jih kar mrgoli? Za zaposlene pa strogo velja samo in nič drugega kot **ZAKON!** Pa če ta upošteva naše osnovne pravice, zapisane v Ustavi Republike Slovenije ali pa ne. Kapitalu to ni mar.

Kolegi, časi so še vedno takšni, da moramo biti budni. Kot sindikati se moramo boriti in vztrajati na pravicah vseh zaposlenih, čeprav se nas njihov boj v tistem trenutku morda direktno ne tiče. Jutri bomo pomoč morda potrebovali mi. In takrat bo vsaka podpora dobrodošla.

Kar se pa kruha in potice tiče. Zgodovinsko izjavo – **... če nimajo kruha, naj jedo potico ...** – je izjavila francoska kraljica Maria Antoinetta in se tako arogantno odzvala na sporočilo, da se narod utaplja v revščini. In epilog te arogance – Marija je leta 1793, na vrhuncu francoske revolucije, 16. oktobra, če smo natančni, sredi Pariza končala pod giljotino, kraljica gor ali dol, človekove pravice gor ali dol. In vse, kar so ljudje hoteli je bil kos kruha in dostojno življenje, da se rešijo bede. Vsaka podobnost z dogajanjem v današnjih »modernih razvitih zahodnih demokracijah« je zgolj in samo naključje. Ali pa tudi ne. Tudi zdaj ljudje zahtevajo samo spoštovanje in dostojno življenje, nič več. A težav ne rešujejo več z dobro, staro giljotino, ampak z novo, »moderno zahodno demokratično« giljotino, ki udari vsake štiri leta na volitvah. In ta dolgoročno boli veliko bolj . . .

Zlatko Ratej
Predsednik SSSLO

Referendum o pokojninski reformi postaja realnost

Pokojninska reforma, o kateri je bilo v lanskem letu prelitih in izgovorjenih ogromno besed počasi postaja realnost, saj jo dejansko potrebujemo, samo ne v ponujeni obliki, ki ljudi samo dodatno obremenjuje, pravice, ki so notri zapisane, pa so na dolgi rok hudo vprašljive. Realnost še ni postala v celoti, saj bomo sindikati izkoristili še zadnjo možnost, ki jo v naši državi imamo, da kaj spremenimo, to je referendum. Ustavno sodišče Republike Slovenije je dne 14. 3. 2011 sporočilo svojo odločitev, v kateri je dalo referendu

mu zeleno luč, istočasno s tem pa zaušnico politikom. Sindikati se sicer zavedamo, da bo ta zadnja možnost tudi med najdražji, vendar pa drugače ne gre, ker s strani vladnih pogajalcev preprosto ni bilo ne posluha ne volje za predloge predstavnikov zaposlenih. Sedanje vladno govorčenje o nepotrebnih stroških, medtem, ko je država v krizi, je navadno licemerstvo. Pa tudi »nabijanje« o tem, da bo v primeru padca reforme tako imenovani nemško – francoski vlak za nas odpeljal, mi pa bomo ostali na postajališču, dokler je

ne sprejmemo, je milo rečeno čudno. Veliko zahodnih držav ima podobne težave kot mi, pa na tem nemško – francoskem vlaku sedijo v prvem razredu. Sploh pa je dajanje prisposodob o vlakih z vladne strani podobno navadni (oprostite) »zajebanciji«, saj vsi dobro vemo, kaj in koliko država kot lastnik železnice vlaga v infrastrukturo in kako ji ne gre denar iz rok za plačilo javnih gospodarskih služb. Ko pa gre za nepregledno razmetavanje davkoplačevalskega denarja, takrat je Vlada absolutni zmagovalec (razna službena potovanja, nepregledne delegacije, prirejanje raznih konferenc, ki konec koncev ne prinesejo nobenih rezultatov...). Trdim, da je uperjanje javnosti (predvsem upoko-jencev) proti legitimnem boju sindikatov za pravice zaposlenih na takšne načine, kot je na primer strašenje upoko-jencev, da ne bo več denarja za pokojnine, če reforma pade, zelo in še enkrat ponavljam, zelo nizek udarec. Vse skupaj počasi dobiva pravo sliko, ta pa je, da bodo leve in desne stranke svoje zmote in zablode pri dolgoletnih vodenjih države prevale na pleča državljanov (referendum so nam preprosto vsilili, pa če se še tako delajo neumne), saj so vso stvar zavlačevali toliko čas, da je to tega preprosto moralo priti. Sedaj pa trdijo, da smo unikum v svetu, saj v drugih državah o taki temi ne bi odločali ljudje na referendumu. Seveda ne, zato pa razbijajo izložbe, kurijo avtomobile, delajo škodo.... Bi raje videli to? Vseeno menim, da je referendum bolj civilizirana oblika, da ljudje pokažejo nestrinjanje z oblastniki in njihovimi škodljivimi in nepravičnimi rešitvami. Tega se bodo v razviti Evropi še morali naučiti. Namerno pa sem uporabil termin »levi in desni«, saj so bili po letu 2001 eni in drugi na oblasti, pa se te teme, čeprav je bilo že takrat jasno, da bo potrebno nekaj spremeniti, niso hoteli

lotiti, ker bi se zamerili volivcem. Problem se je tako samo večal in s časom postal to, kar gledamo danes in česar se najbolj bojimo. Absurd absurdov pa je v tem, da se je vendarle ena od aktualnih vlad lotila tega oreha. Ampak na kakšen način! Bolje bi bilo, da bi vse pustili pri miru in po dobri slovenski parlamentarno – politični tradiciji prevladali na naslednjo vlado, v kakršni koli sestavi že bo. Današnje »rohnjenje« nekaterih predstavnikov teh ali onih strank o pravicah zaposlenih, ki da jih je potrebno zagotoviti, je, oprostite izrazu, navadno »prdenje v lampo« in predstava za volivce. Osebnostno menim, da jih je lahko sram. Zakaj trdim to? Ste kdaj doživeli, da pri glasovanju o plačah in privilegijih poslancev ne bi videli visoko dvignjenih vseh rok, ne glede na politično barvo? Če boste odgovorili z DA, potem ne lažete meni, ampak sami sebi. Takrat so vsi enotni, nasprotovanje pred kamerami, ki ga nato uprizarjajo v hali pred parlamentarno dvorano pa je navadno . . . , veste kaj. No, pustimo politiko politikom. Nihče ni rekel, da je to lep posel, ampak nekdo ga pač mora opravljati.

Po neki raziskavi, ki jo je opravila agencija Eurofound (Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer) je manj kot 60 % delavcev iz držav članic EU odgovorilo, da bodo zmogli opravljati svoje sedanje delo, ko bodo stari 60 let. To govorijo sedaj, ko jih bodo vprašali čez leta, bodo raje tiho in se ugriznili v jezik. Pa saj to bo popolnoma enako, kot so naredili danes. V strahu pred izgubo službe ljudje potrpijo marsikaj. Po prejšnjem raziskavi je četrtnina delavcev odgovorila, da delovno mesto, ki ga opravljajo, ogroža njihovo zdravje, vsak tretji evropski delavec prenaša težke tovore četrtno svojega delovnega časa, polovica jih opravlja delo v utrujajočem položaju, ravno tako pa čedalje višji tempo delovnih procesov dodatno dobesedno uničuje zaposlene. In ta ista Evropa nam soli pamet o tem, kakšno pokojninsko reformo moramo imeti. **Naj raje ukinejo svoj sužnjelastninski sistem!!!**

Sedaj imamo odlično priložnost, da se vprašamo, ali želimo biti del tega uničujočega stroja ali pa le lahko najdemo neko drugačno, človeku bolj prijazno pot, pa

bo delo vseeno opravljeno. V nadaljevanju sem vam v bolj obširni obliki pripravil predstavitev nekaterih, za nas najbolj perečih tem, s katerimi ste v rednih mesečnih šolanjih in letnih konferencah sicer že bili seznanjeni (če ste bili prisotni) s strani našega kolega, g. Zdenka Lorberja, vendar pa informacije nikoli ne škodijo, še posebno sedaj, ko se bomo o tej temi odločali na referendumu. Preglejte razpredelnice, ugotovite razlike med starim in novim zakonom, kaj vas bo najbolj udarilo in podobno. Ko človek sam pride do zaključkov je to popolnoma drugače, kot če mu jih nekdo servira. Zato si vzemite čas in preberite tekste, povezane s to temo. Za primerjavo pogledajte zakon ZPIZ – 1 na internetni strani Državnega zbora Republike Slovenije.

Ko bo dan referendum in boste stali na volišču, bo šlo za vašo prihodnost. V tistem trenutku bo ta v vaših rokah!

Se vidimo na referendumu, ko bomo na voliščih oddali svoj glas »PROTI« takšni pokojninski reformi!

Robert Zakrajšek

Lokomotive po Evropi - RE 460

Foto: Daniel Majd

Starostna in predčasna pokojnina

Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine

(1) Zavarovanec ali zavarovanka pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni 65 let starosti in najmanj 15 let zavarovalne dobe.

(2) Ne glede na starost, določeno v prejšnjem odstavku, pridobi zavarovanka v obdobju od leta 2011 do leta 2013 starostno pokojnino, ko dopolni starost:

Leto	Leta	Meseci
2011	63	6
2012	64	0
2013	64	6

(3) Zavarovanec lahko v obdobju od leta 2011 do leta 2013, zavarovanka pa od leta 2011 do leta 2017, pridobi pravico do starostne pokojnine tudi, če je dopolnil(a) najmanj 20 let pokojninske dobe in starost:

Leto	Zavarovanec		Zavarovanka	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2011	63	6	61	6
2012	64	0	62	0
2013	64	6	62	6
2014			63	0
2015			63	6
2016			64	0
2017			64	6

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena znaša v obdobju od leta 2011 do leta 2020 za zavarovanca, ki je dopolnil najmanj 40 let pokojninske dobe, za zavarovanko v obdobju od leta 2011 do leta 2024, ki je dopolnila najmanj 38 let pokojninske dobe, starost za pridobitev pravice do starostne pokojnine v posameznem koledarskem letu:

Leto	Starost			
	Moški		Ženska	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2011	60	0	58	0
2012	60	6	58	6
2013	61	0	59	0
2014	61	6	59	6
2015	62	0	60	0
2016	62	6	60	6
2017	63	0	61	0
2018	63	6	61	6
2019	64	0	62	0
2020	64	6	62	6
2021			63	0
2022			63	6
2023			64	0
2024			64	6

(5) Pravico do starostne pokojnine pridobi tudi zavarovanec, ki je brez dokupljene dobe dopolnil 60 let starosti in 43 let pokojninske dobe, in zavarovanka, ki je brez dokupljene dobe dopolnila 58 let starosti in 41 let pokojninske dobe.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pridobita zavarovanec v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2016, zavarovanka pa v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2019, pravico do starostne pokojnine, če v posameznem koledarskem letu brez dokupljene dobe izpolnjujeta naslednje pogoje starosti in dopolnjene pokojninske dobe:

Leto	Moški				Ženska			
	Starost		Pokojninska doba		Starost		Pokojninska doba	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2011	58	0	41	0	55	0	38	0
2012	58	4	41	4	55	4	38	4
2013	58	8	41	8	55	8	38	8
2014	59	0	42	0	56	0	39	0
2015	59	4	42	4	56	4	39	4
2016	59	8	42	8	56	8	39	8
2017					57	0	40	0
2018					57	4	40	4
2019					57	8	40	8

Znižanje starostne meje zaradi otrok in vojske

(1) Zavarovancu, ki je skrbel za otroka v prvem letu otrokove starosti, se starostna meja za pridobitev pravice do starostne pokojnine, določena v prejšnjem členu, zniža za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, ki ima državljanstvo Republike Slovenije, če ni z mednarodnimi pogodbami drugače določeno, za 8 mesecev, pri čemer se zavarovancu ne more znižati pod 60 let, zavarovanki pa ne pod 58 let.

(2) Do znižanja starostne meje iz prejšnjega odstavka je upravičena ženska, razen če je pravico do denarnega nadomestila iz naslova starševstva užival moški. Če sta bila do denarnega nadomestila iz naslova starševstva upravičena oba, sta do znižanja starostne meje iz prejšnjega odstavka upravičena v sorazmernem delu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se ženski v prehodnem obdobju do leta 2016 starostna meja ne more znižati pod starost, ki je določena v četrtem odstavku prejšnjega člena. (4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko starostna meja za posameznega otroka v letu 2011 zniža za enega otroka za 6 mesecev, v letu 2012 pa se lahko zniža za posameznega otroka za 7 mesecev.

(5) Moškemu, ki je bil na služenju obveznega vojaškega roka, se lahko starostna meja iz prvega odstavka prejšnjega člena zniža za čas obveznega vojaškega roka.

(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko moškemu, zaradi obveznega služenja vojaškega roka, v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2013, starost za pridobitev pravice do starostne pokojnine iz tretjega odstavka prejšnjega člena, zniža za čas obveznega vojaškega roka.

(7) Če je moški upravičen do znižanja starostne meje po prvem in po petem ali šestem odstavku tega člena, se mu starostna meja najprej zniža po prvem odstavku, nato pa tako znižana starost še po petem ali po šestem odstavku tega člena.

Pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine

(1) Zavarovanec pridobi pravico do predčasne pokojnine pri starosti 60 let, če je dopolnil najmanj 40 let pokojninske dobe (moški) ali 38 let pokojninske dobe (ženska).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka znaša v obdobju od leta 2011 do leta 2013 za zavarovance, za zavarovanke

pa v obdobju od leta 2011 do leta 2016, starost, za zavarovanke pa v obdobju od leta 2011 do leta 2012 tudi pokojninska doba, za pridobitev pravice do predčasne pokojnine v posameznem koledarskem letu:

Leto	Starost				Ženska	
	Moški		Ženska		Pokojninska doba	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci	Leta	Meseci
2011	58	6	57	0	37	6
2012	59	0	57	6	37	9
2013	59	6	58	0		
2014			58	6		
2015			59	0		
2016			59	6		

Odmera starostne in predčasne pokojnine

Pokojninska osnova

(1) Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove, ki jo tvori mesečno povprečje osnov za posamezno leto zavarovanja,

od katerih so bili plačani prispevki za obvezno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: pokojninska osnova).

(2) Za izračun pokojninske osnove se upoštevajo osnove iz prejšnjega odstavka, zmanjšane za davke in prispevke, ki se plačujejo od plače po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji, iz katerihkoli zaporednih 30 let zavarovanja od 1. januarja 1970 naprej, ki so za zavarovanca najugodnejša. Za določitev pokojninske osnove se iz najugodnejšega zaporedja let zavarovanja izločijo 3 leta, ki so za zavarovanca najmanj ugodna. Povprečno stopnjo davkov in prispevkov iz tega odstavka določi in objavi minister, pristojen za finance.

(3) Za leto zavarovanja se pri izračunu pokojninske osnove upošteva koledarsko leto, v katerem so bili za najmanj šest mesecev zavarovanja plačani prispevki od osnove, zavarovanec pa je dopolnil najmanj šest mesecev zavarovalne dobe.

(4) Če so bili v posameznem koledarskem letu prispevki od osnov plačani za krajše obdobje, kot je določeno v prejšnjem odstavku, ali če obvezno zavarovanje sploh ni obstajalo oziroma če podatkov o osnovah ni mogoče pridobiti, se tako leto pri izračunu pokojninske osnove preskoči. V tem primeru se pri določitvi obdobja iz drugega odstavka tega člena upošteva prvo naslednje koledarsko leto, za katero obstajajo podatki o osnovah, od katerih so bili plačani prispevki.

(5) Za izračun pokojninske osnove se ne glede na plačilo prispevkov ne upoštevajo osnove iz koledarskega leta, v katerem zavarovanec uveljavlja pravico do starostne pokojnine.

(6) Ne glede na drugi odstavek tega člena se za izračun pokojninske osnove ne upoštevajo osnove iz 148. in 151. člena tega zakona.

(7) Ne glede na drugi odstavek tega člena znaša v letu 2011 obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove 19 let in se v prehodnem obdobju z začetkom vsakega naslednjega koledarskega leta podaljša za eno leto, dokler ne doseže 30 let. Ko obračunsko obdobje za izračun pokojninske osnove doseže najugodnejših zaporednih 26 oziroma 27 let zavarovanja, se za določitev pokojninske osnove izloči 1 leto, ki je za zavarovanca najmanj ugodno. Ko doseže obračunsko obdobje najugodnejših zaporednih 28 oziroma 29 let zavarovanja, pa se izvzameta 2 leti, ki sta za zavarovanca najmanj ugodni.

(8) Izločitev enega oziroma dveh let, ki sta za zavarovanca najmanj ugodni, je možna tudi po preteku prehodnih obdobj, določenih v sedmem odstavku tega člena, če to omogoča dolžina obdobja zavarovanja, iz katerega se upoštevajo osnove za izračun pokojninske osnove.

Zalog, 20. 2. 2011 – kraj nesrečnega imena . . .

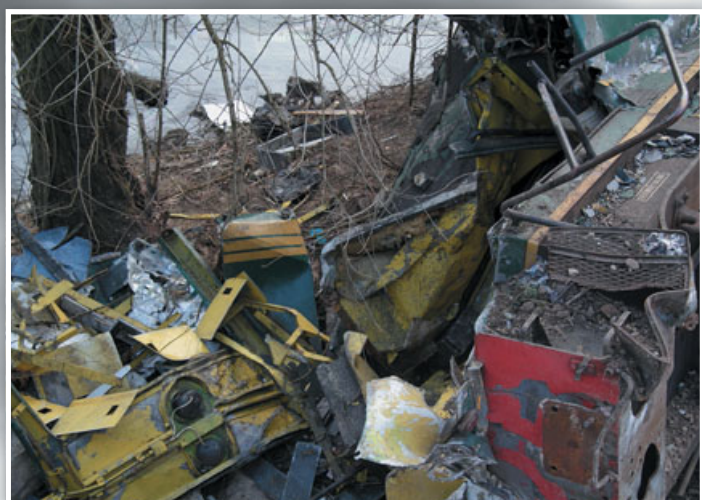
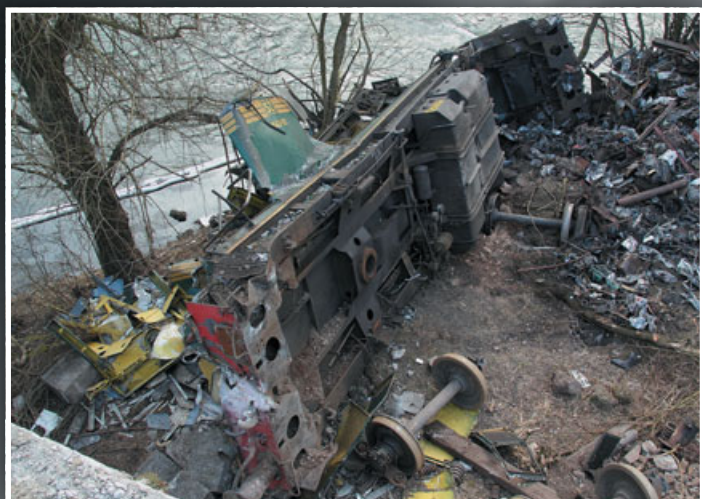

Foto: Aleš Jordan in Robert Zakrajšek

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

Splošne določbe

408. člen (upoštevanje znižanja starostne meje po prejšnjih predpisih)

(1) Zavarovanci, ki so na dan 1. 1. 2001 delali na delovnih mestih, na katerih se jim je štela zavarovalna doba s povečanjem in imeli najmanj 25 let (moški) oziroma 23 let (ženske) pokojninske dobe, so še nadalje upravičeni do štetja zavarovalne dobe s povečanjem in do znižanja starostne meje za pridobitev pravice do predčasne oziroma starostne pokojnine za toliko mesecev, kolikor so jih pridobili na račun štetja zavarovalne dobe s povečanjem.

(2) Ne glede na določbe tega zakona se zavarovancem, ki se jim je do 31. 12. 2000 štela zavarovalna doba s povečanjem, starostna meja, predpisana za pridobitev predčasne oziroma starostne pokojnine, se starost zniža za toliko mesecev, za kolikor je bila povečana zavarovalna doba, vendar največ do: - 50 let (moški) in 45 let (ženske) po stopnji 12/18 - 51 let 6 mesecev (moški) in 46 let 6 mesecev (ženske) po stopnji 12/17 - 53 let 6 mesecev (moški) in 48 let 6 mesecev (ženske) po stopnji 12/16 - 55 let 6 mesecev (moški) in 50 let 6 mesecev (ženske) po stopnji 12/15 - 58 let (moški) in 53 let (ženske) po stopnji 12/14

(3) Če je zavarovanec delal na delovnih mestih, na katerih se je štela zavarovalna doba s povečanjem po različnih stopnjah povečanja, se minimalna starost iz prejšnjega odstavka določi v sorazmerju glede na trajanje zavarovanja na posameznih delih. Starostna meja se najprej zniža do omejitev, določenih za najvišjo stopnjo povečanja, znižanje za naslednjo stopnjo povečanja pa se izvede le, če znižanje po prejšnji višji

stopnji povečanja ni doseglo minimalne starosti za naslednjo nižjo stopnjo povečanja.

(4) Določba drugega odstavka se ne uporablja za zavarovance, ki se jim je zavarovalna doba štela s povečanjem na podlagi osebnih okoliščin po predpisih, veljavnih do 31. 12. 1999 zavarovancem iz 201. člena ZPIZ-1 ter za zavarovance iz 145. člena tega zakona. Tem zavarovancem se starostna meja za pridobitev pravice do predčasne oziroma starostne pokojnine zniža za toliko mesecev, kolikor znaša povečanje zavarovalne oziroma prištete dobe.

Poglejmo si zgornji zapis v obliki tabele, kjer je stvar bolj pregledna:

Upoštevanje znižanja starostne meje po prejšnjih predpisih

(1) Zavarovanci, ki so na dan 1. januarja 2001 delali na delovnih mestih, na katerih se jim je štela zavarovalna doba s povečanjem in imeli najmanj 25 let (moški) ali 23 let (ženske), imajo še naprej pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem in do znižanja starostne meje za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, po predpisih, ki so veljali do uveljavitve ZPIZ-1.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se zavarovancem, ki se jim je do 31. decembra 2000 štela zavarovalna doba s povečanjem, starostna meja, predpisana za pridobitev predčasne ali starostne pokojnine, starost zniža za toliko mesecev, za kolikor je bila povečana zavarovalna doba, vendar v posameznem koledarskem letu največ do:

Stopnja/leto	12/14		12/15		12/16		12/17		12/18	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
2011	58,5	53,5	56	51	54	49	52	47	50,5	45,5
2012	59	54	56,5	51,5	54,5	49,5	52,5	47,5	51	46
2013	59,5	54,5	57	52	55	50	53	48	51,5	46,5
2014	60	55	57,5	52,5	55,5	50,5	53,5	48,5	52	47
Od 2015 naprej	60,5	55,5	58	53	56	51	54	49	52,5	47,5

Razglednica iz Austrije

Grüße aus Österreich

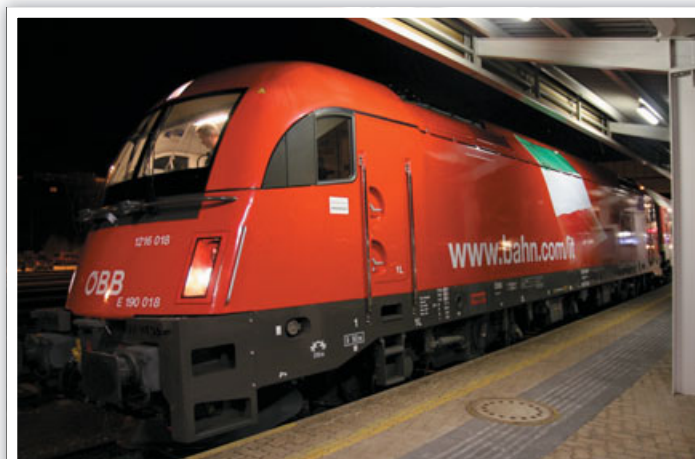

Foto: Daniel Majd

Poklicno zavarovanje oziroma poklicna pokojnina

SPLOŠNE DOLOČBE

(pojem poklicnega zavarovanja)

(1) Poklicno zavarovanje po tem zakonu je zbiranje prispevkov delodajalcev na osebnih računih zavarovancev, na podlagi katerih zavarovanci, vključeni v to obliko zavarovanja, pridobijo pravico do poklicne pokojnine ter druge pravice, določene s tem zakonom.

(2) Poklicno zavarovanje je zavarovanje, pri katerem zavarovanelec prevzema naložbeno tveganje z zjamčenim donosom na vplačane prispevke.

(3) Za zjamčeni donos, določen s pokojninskim načrtom, jamči upravljavec sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Krog zavarovancev poklicnega zavarovanja

(1) V poklicno zavarovanje se pod pogoji, določenimi s tem zakonom, vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati.

(2) Delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v poklicno zavarovanje zaradi težavnosti ali škodljivosti dela, je možno določiti v primerih, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da obstajajo v zvezi z opravljanjem del znatnejši škodljivi vplivi na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavcev, kljub temu da so bili uporabljeni vsi splošni in posebni varstveni ukrepi, določeni s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, in drugi ukrepi, s katerimi jih je mogoče odpraviti ali zmanjšati;
- da opravljajo delavci dela v težkih in zdravju škodljivih razmerah neposredno ob virih škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu;
- da se opravlja delo v okoliščinah iz prve in druge alineje tega odstavka polni delovni čas, pri tem pa se za polni delovni čas šteje tudi delovni čas, krajši kot polni delovni čas, določen z zakonom, in kolektivnimi pogodbami, če je tako določeno zaradi posebnih delovnih pogojev.

Prispevki za poklicno zavarovanje

(1) Zavezanci za obračun in plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje so delodajalci in zavarovanci, ki opravljajo pridobitno ali drugo samostojno dejavnost.

(2) Prispevki za poklicno zavarovanje imajo enak davčni status kot prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(3) Osnova za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje je plača zavarovanca oziroma nadomestilo plače.

(4) Stopnja, po kateri se obračuna in plača prispevek za poklicno zavarovanje, znaša najmanj 10,55 % od osnove.

Postopek za vključitev v poklicno zavarovanje

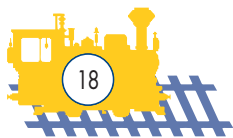
(1) Delovna mesta, za katera so delodajalci dolžni plačevati prispevke za poklicno zavarovanje, so vsa tista, za katera se je ob uveljavitvi ZPIZ-1 štela zavarovalna doba s povečanjem.

(2) Posebna komisija lahko na podlagi meril in kriterijev, ki jih v soglasju s socialnimi partnerji določi minister za delo, poleg delovnih mest iz prejšnjega odstavka, določi tudi druga delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje ali ugotovi zmanjšanje škodljivih vplivov delovnega mesta ali pa, da niso več izpolnjeni pogoji iz 199. člena tega zakona.

(3) S posebnim zakonom se lahko poleg delovnih mest iz prejšnjega odstavka določijo nova delovna mesta, na katerih se zavarovanci vključijo v poklicno zavarovanje v primerih, ko je uspešno opravljanje dejavnosti omejeno z določeno starostjo, ker gre za dela v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narave in teže dela v tolikšni meri pešajo, da delavcu onemogočajo nadaljnje uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti po dopolnitvi določene starosti.

(4) Posebno komisijo za ugotavljanje obveznosti poklicnega zavarovanja iz drugega odstavka tega člena imenuje minister, pristojen za delo. Pravico predlagati člane komisije imajo tudi predstavniki delodajalcev in zavarovancev.

(5) Ugotovitve komisije iz drugega odstavka tega člena, ki se nanašajo na delovna mesta, na katerih se je štela zavarovalna

doba s povečanjem do 31. decembra 1999, veljajo tudi za osebe iz prvega odstavka 398. člena tega zakona.

(6) Seznam delovnih mest iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena objavi minister, pristojen za delo, v Uradnem listu Republike Slovenije.

PRAVICE IZ POKLICNEGA ZAVAROVANJA

Pravice iz poklicnega zavarovanja

(1) Na podlagi poklicnega zavarovanja zavarovanci ob izpolnitvi pogojev iz 204. člena tega zakona pridobijo pravico do poklicne pokojnine.

(2) Zavarovancu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje po tem zakonu, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja po tem zakonu, k dejanski zavarovalni dobi doda četrtna obdobja, v katerem je bil vključen v poklicno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: dodana doba).

(3) Če je zavarovanec v času uživanja pravice do poklicne pokojnine na podlagi 25. člena tega zakona prostovoljno vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje, se mu to obdobje, ob uveljavitvi pravic iz obveznega zavarovanja ne upošteva pri izračunu pokojninske osnove iz 30. člena tega zakona, razen, če je to za zavarovanca ugodneje.

(4) S posebnim zakonom ali kolektivno pogodbo se lahko določi, da prispevke zavarovanca iz prejšnjega odstavka, za zavarovanca, ki je že uveljavil pravico do poklicne pokojnine, plačuje delodajalec, pri katerem je bil zavarovanec vključen v poklicno zavarovanje.

(5) Za zavarovanca, ki je najmanj 16 let (moški) ali 15 let (ženska) vključen v poklicno zavarovanje, se ob uveljavitvi pravice do predčasne pokojnine ne upoštevajo določbe iz prvega odstavka 38. člena tega zakona.

(6) Če je imel zavarovanec pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem, se v zahtevano obdobje poklicnega zavarovanja iz prejšnjega odstavka prišteje tudi doba, ko je imel pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem.

(7) Šteje se, da zavarovanec, ki skupaj z dodano dobo iz drugega odstavka tega člena izpolnjuje pogoj dopolnjene pokojninske dobe za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, ni upravičen do pravic iz tretjega odstavka 38. člena tega zakona vse dokler ne izpolni zahtevanega pogoja pokojninske

dobe brez dodane dobe iz drugega odstavka tega člena. 203. člen (poklicna pokojnina) Poklicna pokojnina se izplačuje upravičencu v mesečnih zneskih od pridobitve poklicne pokojnine do izpolnitve pogojev za pridobitev predčasne pokojnine ali starostne pokojnine v obveznem zavarovanju, glede na odločitev zavarovanca.

Pogoji za pridobitev pravice

(1) Zavarovanec pridobi pravico do poklicne pokojnine:

- ko skladno z določbami tega zakona njegova pokojninska doba skupaj z dodano dobo znaša 40 let (moški) ali 38 let (ženske) in
- če sredstva zbrana na njegovem osebnem računu, zadoščajo za izplačevanje pravice do poklicne pokojnine.
- (2) Šteje se, da sredstva na osebnem računu zavarovanca zadoščajo za izplačevanje poklicne pokojnine v primeru:
- ko odmerjena mesečna poklicna pokojnina znaša najmanj toliko, kot znaša 80 % najnižje pokojninske osnove v mesecu uveljavitve pravice do poklicne pokojnine in
- ko se poklicna pokojnina najmanj v tej višini lahko izplačuje do trenutka, ko zavarovanec izpolni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine, glede na odločitev zavarovanca.

(3) Zavarovanec ob izpolnitvi pogoja iz prve alineje prvega odstavka tega člena preveri izpolnjevanje pogoja iz druge alineje prvega odstavka z vložitvijo zahtevka pri upravljavcu sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Podrobnejšo vsebino zahtevka iz prejšnjega stavka določa pokojninski načrt. Zavarovanec, ki izpolnjuje oba pogoja iz prvega odstavka tega člena, se odloči, ali bo uveljavil pravico do uživanja poklicne pokojnine ali bo njen začetek odložil.

(4) Ob uveljavitvi pravice iz prvega odstavka tega člena upravljavec sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, glede na višino sredstev na osebnem računu zavarovanca in na podlagi aktuarskega izračuna, izračuna višino mesečne poklicne pokojnine in izda polico.

(5) Zavarovancu se poklicna pokojnina iz prejšnjega odstavka izplačuje do izpolnitve pogoja za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine, glede na odločitev zavarovanca.

(6) Če je zavarovanec še pred uveljavitvijo pravice do poklicne pokojnine izpolnil pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine, ima pravico zahtevati, da se mu sredstva, ki jih ima

na osebnem računu pri skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, izplačajo v enkratnem znesku, skladno z določbami drugega odstavka 221. člena tega zakona ali pa zahteva, da se sredstva, skladno z določbami 248. člena tega zakona, prenesejo v individualno pokojninsko zavarovanje, kjer zavarovanec pridobi pravice skladno z določbami dvanajstega dela tega zakona.

Odlog uživanja pravice do poklicne pokojnine

Ob pridobitvi pravice do poklicne pokojnine se lahko zavarovanec odloči, da bo odložil začetek uživanja poklicne pokojnine.

Enkratno izplačilo sredstev

(1) Zavarovanec, ki se invalidsko upokoji, ima pravico do izplačila odkupne vrednosti premoženja na osebnem računu, izračunanega na način, določen v tretjem odstavku 310. člena tega zakona.

(2) V primeru smrti zavarovanca v času do poklicne upokojitve, se dedičem ali upravičencem za primer smrti izplača odkupna vrednost enot premoženja na osebnem računu umrlega zavarovanca, izračunana na način, določen v tretjem odstavku 310. člena tega zakona.

Jamstvo Republike Slovenije

V primeru, ko je nad upravljavcem sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja začel postopek stečaja, likvidacije ali prisilne poravnave, Republika Slovenija ob prenosu na drugega upravljavca jamči za minimalni zajamčeni donos na vplačane prispevke v sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

UPRAVLJANJE SKLADA OBVEZNEGA DODATNEGA POKOJNINSKEGA ZAVAROVANJA

Upravljavec sklada

(1) Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja v imenu in za račun zavarovancev in drugih upravičencev upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d. (v nadaljnjem besedilu: Kapitalska družba) ustanovljena skladno po ZPIZ-1, in sicer ločeno od svojega drugega premoženja.

(2) Storitve upravljanja sklada obsegajo:

- zbiranje premij poklicnega zavarovanja in vodenje osebnih računov zavarovancev sklada;
- upravljanje s premoženjem sklada;
- izplačevanje poklicnih pokojnin in odkupnih vrednosti.

(3) Za izplačevanje poklicnih pokojnin, se oblikuje poseben kritni sklad, skladno z drugim odstavkom 349. člena tega zakona.

(4) Kapitalska družba lahko posle iz drugega in tretjega odstavka tega člena s pogodbo prenese na zavarovalnico, ki opravlja zavarovalne posle v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj skladno z zakonom, ki ureja zavarovalništvo.

Obveščanje in poslovanje sklada

(1) Delodajalec je dolžan obveščati upravljavca sklada o vsaki novi zaposlitvi in prerazporeditvi delavca na delovno mesto, za katero je dolžan skleniti poklicno zavarovanje po tem zakonu. V primeru, da je bil sklad o tem obveščen z zamudo, je delodajalec dolžan poravnati zaostale prispevke skupaj z zamudnimi obrestmi od dneva razporeditve delavca.

(2) Za namen določitve poklicne pokojnine je zavod po pooblastilu zavarovanca dolžan upravljavcu sklada pravočasno posredovati podatke o datumu pridobitve pravice do predčasne ali starostne pokojnine za zavarovanca poklicnega zavarovanja ter druge podatke, ki vplivajo na pridobitev in uživanje poklicne pokojnine.

Upravljavska provizija, vstopni in izstopni stroški

(1) Upravljavec je upravičen do povračila vstopnih in izstopnih stroškov ter do letne provizije za upravljanje pokojninskega sklada v višini, določeni v pokojninskem načrtu pokojninskega sklada.

(2) Vstopni stroški se obračunajo v odstotku od zneska vplačila in ne smejo znašati več kot 2,5 %.

(3) Izstopni stroški se obračunajo v odstotku od zneska izplačila in ne smejo znašati več kot 0,5 %.

(4) Letna provizija za upravljanje pokojninskega sklada se določi v odstotku od povprečne letne čiste vrednosti sredstev pokojninskega sklada v skladu z določbami 308. člena tega zakona in upošteva naložbeno politiko pokojninskega sklada ne sme znašati več kot 1,0 %.

Razglednica iz Francije

*Très beau message de félicitations
de la France*

Foto: Daniel Majd

Bonusi in malusi po ZPIZ – 2

Predčasna pokojnina se za vsak mesec manjkajoče starosti do dopolnitve 65 let starosti **zmanjša za 0,3 %**. Kdor se bo upokojil pri starosti 60 let in bo imel 40 let pokojninske dobe bo imel pokojnino nižjo za kar 18 odstotkov. Zmanjšanje pokojnine po določbah tega člena je trajno.

Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, odvisnem od dolžine pokojninske dobe. Za 15 let zavarovalne dobe se odmeri v višini 35 % (mo-

škemu) ali 39 % (ženski). Za vsako nadaljnje leto do dopolnjenih 25 let pokojninske dobe se prišteje 1,5 %, **po dopolnitvi te dobe pa 2 %**. Pri 40. letih pokojninske dobe znaša odmera 80 odstotkov.

Kdor ob izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine ostane v zavarovanju, se mu, če se za to odloči, od prvega naslednjega dne po vložiti zahteve mesečno **izplačuje 20 % predčasne ali starostne**

pokojnine, vendar največ do dopolnitve 65 leta starosti.

Iz vsega zgoraj navedenega lahko potegnemo zaključek, da je vsa logika zasnovana na tem, da se »prostovoljno« odločiš za delo do 65 let (če nisi pred to starostjo izpolnil najmanj 43. let pokojninske dobe), saj si v nasprotnem prikrajšan za trajno znižanje pokojnine (do 18%), seveda po logiki pripravljavcev zakona popolnoma »prostovoljno«!

Zakaj smo PROTI pokojninski reformi kot je uzakonjena v ZPIZ – 2

- ZARADI ZAKONSKIH REŠITEV PODALJŠANJA UPOKOJITVENE STAROSTI IN DELOVNE DOBE, KI BODO ZA VELIKO ŠTEVILU ZAPOSLENIH NEDOSEGLJIV STANDARD
- ZARADI PREVELIKIH MALUSOV (ODBITKOV) PRI ODMERI POKOJNINE
- ZARADI RAZVREDNOTENJA POMENA DELA
- ZARADI POSMEHLJIVEGA ODNOSA PRIPRAVLJAVCEV ZAKONA DO TISTIH, KI DELAJO NA TEŽKIH IN ZDRAVJU ŠKODLJIVIH DELOVNIH MESTIH, t.i. BENEFICIRANIH DELOVNIH MESTIH
- ZARADI NEUČINKOVITOSTI VLADE PRI SPREJEMANJU UKREPOV ZA POSPEŠENO RASTI INVESTICIJ IN S TEM POVEČANO RAST ZAPOSLOVANJA, KAR LAHKO PRINESE KLJUČNE POZITIVNE UČINKE NA STANJE POKOJNINSKE BLAGAJNE.

Splošne definicije beneficirane oz. dodane delovne dobe

Uveljavljanje beneficirane dobe za zaposlene, ki so imeli na dan 01.01.2001 najmanj 25 let (moški) oz. 23 let (ženske) pokojninske dobe.

Datum preloma – 01.01.2001		
Beneficirana delovna doba	→ X →	Beneficirana delovna doba
25 oz. 23 let pokojninske dobe ali več na dan 01.01.2001		

Uveljavljanje beneficirane delovne za zaposlene, ki so imeli na dan 01.01.2001 manj kot 25 let (moški) oz. 23 let (ženske) pokojninske dobe.

Datum preloma – 01.01.2001		
Beneficirana delovna doba	→ X →	Obvezno dodatno pok. zavarovanje
Manj kot 25 oz. 23 let pokojninske dobe na dan 01.01.2001		

Kako se dodana delovna doba upošteva v pokojninsko dobo

X = Datum preloma – 01.01.2001		
a. Delovna doba skupaj z beneficirano delovno dobo	X	b. Dejanska zavarovalna doba + dodana doba. Dodana doba znaša 1/4 vključenosti v ODPZ, kar znese 3 mesece na leto zavarovalne dobe. a + b = 40 let pokojninske dobe
→		→
		Poklicna pokojnina do izpolnitve pogojev za starostno upokojitev

43 dni na poti: Peru–Amazonka–Karibi

Vse skupaj se je pričelo zelo nepričakovano. Lanskoletni dopust je bil načrtovan za Evropo: uživanje v vrelcih na Islandiji in pohajkovanje po vulkanskih pogorjih ter bivanje v hotelu s 1001 zvezdo. Poleg tega bi nama uspelo tudi nekaj malega privarčevati in uspeh bi bil popoln. A zadeve niso šle ravno po načrtu. Nihče ni pričakoval, da bova pred najinim odhodom na Islandijo imela prometno nesrečo, v kateri bo najina »alfica« utrpela smrtno rano, in da se bodo cene letalskih kart dvignile v nebo. A dejstvo je, da se je vse to zgodilo in kot strela z jasnega je padla odločitev: obiščiva raje Machu Picchu. Pojdiva v Peru.

In tako sva pristala. Najprej na letališču Newark, od kjer naju je počasna primestna železnica vodila v center New Yorka, kjer sva preživela nekaj dni, ter se navduševala nad Fantomom iz opere na Broadwayu, se vozila po pristanišču, kjer so pristajali že naši predniki, po dolgi poti proti obljubljenemu zahodu, se povzpela na Empire State Building, kjer sva opazovala slavne New Yorške ulice v blišču nočnih luči, postala na centralni železniški postaji, kjer sva razmišljala o mnogih romancah, ki so se odvile pod slavno železniško uro, se sprehodila po slavni Peti Aveniji, pomahala taksistu, ki naju je

odpeljal nekaj ulic, in to le zaradi užitka voziti se po New Yorških ulicah. Seznam bi šel v nedogled, če ne bi zagorela zelena luč za odhod, in tako sva se zopet podala na pot ter pristala na letališču v Limi, kjer se je najino popotovanje resnično začelo.

Limo sva dojela kot mesto izjemnih kulturnih razsežnosti. Tipične perujske jedi kot npr. bikovo srce na ražnju, sva na koncu popestrila še s slovitim napitkom Pisco Sour, ki naju, povedano po resnici, ni pretirano navdušil. Verjetno zaradi tistega izraza Sour, ki pomeni kislo in trpko. Možno je, da bi na ta izraz Sour, po nekaj več kot enem Piscu tudi pozabila, a to ni bil najin primer. Kakorkoli že, pot sva nadaljevala v notranjost Peruja, proti osrčju Andov, na nadmorsko višino okoli 3400 metrov, kjer se nahaja mesto Cuzco. O višinski bolezni sva slišala že marsikaj, a nikoli si nisva predstavljala, da bo zadela ravno naju. Pravzaprav sva si priskrbeli tudi tablete, ki pomagajo pri premagovanju nadmorske višine, pila čaj kokinih listov, ki pomirja in pomaga, da lahko narediš v minuti vsaj tri korake namesto enega, ker bi sicer srce preprosto podivjalo, a dejstvo je, da je to pomagalo samo polovici najinega telesa. Drugi polovici pa je želelo glavo preprosto raznesti, čutila je močno slabost, noge kot da ne želijo v nobeno smer, a vseeno se je ta polovica potrudila in stisnila zobe. Ni želela zamuditi najslavnejšega trekinga na svetu in ne stopati po stopinjah davnih Inkov, ki so se, po treh dneh hoje, premaganih 45-ih kilometrih, dvigu na nadmorsko višino 4000-ih metrov, tudi slovesno končale na enem najpogostejše obiskanih arheoloških najdišč, svetemu mestu Inkov, ki priča o mogočni civilizaciji, kateri konec so zapisali Španci, ki so ponosno, brez kakršnih koli pomislekov, vkorakali v Peru (Konkvista pač). Ta dan nisva doživela le izjemne mističnosti Machu Piccha, ki je bila zlasti posledica dežja, ki je nagradil najino dolgo pot proti cilju, ampak tudi razvajanje v udobnih sedežih perujske panoramske železnice, ki naju je peljala proti Cuzcu.

Pot sva nadaljevala še globlje v notranjost, proti meji z Bolivijo, kjer se nahaja

najvišje ležeče jezero na svetu, imenovano Titicaca, na nadmorski višini 3811 metrov. Ne bova pisala o tem, da so naju na poti od Cuzca proti Punu, ker je odskočna deska proti samemu jezeru, spretno pretentali in nama prodali avtobusno karto simbolično do Višnje gore namesto do Ljubljane, torej do Juliace namesto do Puna in, da sva do Višnje gore prispela v močnih večernih urah, kjer sva iskala povezavo do Ljubljane, a sva se raje odločila, da bova prenočila in možnost, da naju na ulicah Juliace, ali pa na poti proti Punu, oropajo in odnesejo najino celotno premoženje na najinih hrbtih, prestavila na potencialni kasnejši termin. Tudi ne bova pisala o tem, da sva se naslednji dan znašla v simboličnem najbolj temačnem in nevarnem predelu Juliace, a vendarle najbolj pristnem, ki nama je nudil izjemen vpogled v vsakodnevno življenje siromašnih perujskih prebivalcev, na matere, ki na jutranjih ulicah prodajajo zjutraj spečeni kruh za manj kot 50 centrov, na gospodinje, ki zašijejo vse, karkoli je potrebno zašiti, da le dobijo kakšen cent v žep, na suhe, a žilave voznike rikš, ki te pripeljejo do tvoje destinacije za prgišče drobiža in si z dvema evroma pravi bogataš.

Kakor nisva nikoli obžalovala odločitve, da sva v Juliaci prenočila, tako tudi ne odločitve, da sva čas na jezeru Titikaka, namesto da bi ga porabila za celodnevni izlet po različnih otokih v jezeru, preživela na samo enem otoku, otoku Uros, pri domačinih. Izjemna izkušnja ribarjenja, ko se zaveš, da boš ostal lačen, ker je bila polna luna in so ribe videle tvojo mrežo, skodelice toplega domačega čaja, sončni zahod nad slamnato streho najinega začasnega doma, spanje na postelji iz slame, kjer ti družbo dela 1,5 litrska plastenka Coca cole, a ne zato, ker bi ponoči tako izjemno potreboval ta kemični zvarek, ampak zato, ker so jo napolnili z vročo vodo, ki te bo ponoči grela, saj bi se sicer lahko zgodilo, da bi jutraj našli pod odejo le še negibno sivo telo. Mogoče malce pretiravava, a resnica je, da bo najin začasni dom z njegovimi prijaznimi prebivalci, odličnimi specialitetami, ki so nama dajale energijo, poležavanje na slamnatih tleh ter uživanje v sladkem brezdelju izjemno težko pozabiti.

Po počitnikovanju na jezeru Titikaka je zopet nastopil čas, da sva se podala na pot – tokrat na nočno vožnjo proti Arequi-

pi, kjer je najino pozornost, veliko bolj kot mesto samo, ki je ohranilo izjemno kolonialno arhitekturo ter čudovite mestne trge in ti na ulici postrežejo z desetimi vrstami okusnega domačega čipsa in vabijo v lokale z znamenito Arequipeno, pritegnila možnost opazovanja Andskih kondorjev, ptic, ki imajo najdaljši razpon kril na svetu, in sicer impresivnih 3.2 metra; a tudi to doživetje je kaj kmalu prekrila nova, nama do tedaj neznana izkušnja, tropska nevihta, ki naju je ujela med vožnjo na rikši, ko sva zapuščala letališče v Iquitosu, v osrčju tropskega predela Peruja, ki je predstavljal zadnjo točko najinega potovanja po tej deželi. A kdo bi se menil za to, da se oblačila lepijo na kožo zaradi mokrote dežja in obilice potu, ter da je dež zmočil tudi nahrbtnike in prtljago; vznemirjenje je bilo namreč preveliko, eni od najinih polovic so se končno uresničile sanje: prispela sva do porečja Amazonke, najdaljše reke na svetu, ki nosi v Iquitosu naziv Solimos, kjer se je najino šest dnevno potovanje po Amazonki z ladjo tudi pričelo.

Pred odhodom na Amazonko naju je v naslednjem dnevu čakalo še nekaj življenjsko pomembnih opravil: obisk pla-

vajočega pristanišča na reki Solimos, ki se dvigne, ko reka zaradi dežja naraste ter obratno, kjer naju je gledanje tako zelo zlakotnilo, da sva se odpravila na pohajkovanje po tržnici Iquitosu, kjer sva za jutranji obrok izbirala med velikimi in mehкими avokadi ter sočnimi ananasi, kjer sva prvič zagrizla v belo meso rib Solimosa, si za kosilo privoščila aligatorjevo meso, ki naju je precej spominjalo na žilavo domačo kokoš, ki sva ga premeteno omehčala s pristnimi perujskimi tekočinami, ter si s tem nabrala dovolj moči za naslednje veliko dejanje tistega dne: nakupovanje. Čevlji, torbice, raznovrstni izdelki iz usnja, nakit so preprosto klicali po najini pozornosti, najini spretnosti prilagajanja cen na bolj realno raven, ki je v Peruju še vedno predstavljalo oderuštvo, a to je pač cena, ki jo kot bela in popotniška vreča denarja moraš plačati, ter seveda najino zmožnost odrekanja, ker veš, da boš vse kar boš kupil nosil na hrbtu, katerega teža se je večala iz dneva v dan in ob tebi ne bo šerpe, ki bi ji odvečno prtljago tudi naprtil. Brez občutka krivde je v najine nahrbtnike romalo nekaj avokadov in pristnih tropskih banan, ki so v prihodnjih

dneh predstavljale nujno zalogo hrane. Le še nakup viseče mreže je zaključil najino veliko nakupovanje in s tem sva bila pripravljena, da se vkrcava na tovorno ladjo, imenovano Viktor Manuel, ki naj bi izplula ob 18. uri najinega 24. dneva potovanja, ter naju čez dva dni pripeljala do meje z Brazilijo ter Kolumbijo, kjer sva upala, da bova uspela ujeti nadaljno povezavo, s katero bi nadaljevala plovbo ter prispela po štirih dneh do Manausa, osrčja amazonske Braziliije, mogočne metropole in kraljice vseh mogočih svežih sokov, je odpeljala z obilico zamude, ki je bila posledice policijskega posredovanja, saj smo imeli na krovu nekaj prepovedanega blaga, kar pa seveda ni bila najina krivda. Kljub obilici zamude, naju je Viktor Manuel, po dveh dnevih izjemne vožnje po Solimosu, ki je postajal iz ure v uro širši in bolj razčlenjen, ko smo razkladali hrano plemenom ob poti, ko sva odkrila, da se morava nujno znebiti najinih zalog kokinega čaja, ki sva ga želela dati v pokušino najinim domačim in ni narkotik, če ga ne mešaš z drugimi substancami, ter je v Peruju popolnoma legalen, v Braziliji, kamor sva bila namenjena, pa te lahko nemudoma popelje v nekajletno bivanje v najstrožjih zaporih, ko sva preživljala

lahkotne trenutke pozibavajoč se v viseči mreži in občudovala nočno nebo, kot iz pravljice o tisoč in eni zvezdi, pripeljal do tromeje, kjer sva z veliko sreče ujela najino povezavo, saj je tudi ta odhajala z zamudo. Čeprav sva se počutila kot krmarja mogočne Amazonke, sva kaj kmalu ugotovila, da se najini notranji organi odzivajo s precej manj navdušenja in veliko

bolj burno na lepote Amazonke, kot sva pričakovala.

Lahko bi rekli, da so bile krive drugačne prehrabne navade Brazilcev, ki so naju obdarile z nekaj dnevi posedanja po hotelu v Manausu in s pogostimi obiskih toalet. Kljub temu se nisva odrekla načrtovanemu nekaj dnevnemu pohajkovanju po džungli, konec koncev ima samostojno potovanje kar nekaj prednosti in nenehne potencialne spremembe so vsekakor ena od njih. Najina telesa, čeprav šibka, so izjemno uživala v kopanju v vodi, kjer navadno plavajo krokodili, a je bil tokrat nivo vode zanje prenizek, lovu rib in njihovemu opojnemu vonju, ko se pražijo na žaru, nočnemu lovu na aligatorja, pohajkovanju po tropskem deževnem gozdu, kjer mimo tvojega ušesa leti slavni majhni kolibri, si mimogrede nabereš zdravilo, ki bo pomirilo tvoje notranje organe ter zdravilo proti malariji, ki si jo morebiti staknil, in zdravilo, ki so ti ga predpisali doma, ne bo dovolj močno, kjer pot spereš z močjo vode, ki pada čez slap, si večerjo spečeš na improviziranem žaru iz drevesnih vejic, imaš streho proti tropskemu dežju iz palmovih vej, ter zaspiš ob prijetnem šelestenju pokajočih polen, ki oddajajo toploto, kjer te prebudi rjojenje jaguarja, a veš, da bo moč ognja pregnala tako jaguarja kakor

kače. Vse to in še več so bila doživetja, o katerih sva premišljevala, ko sva bila na avtobusu, ki naju je peljal proti zadnjemu delu najinega potovanja: Caracasu, Karibom, Venezueli.

Vse je bilo načrtovano zelo preprosto: greva na otoke, se zlekneva na plažo, uživava v modrini Karibskega morja ter se končno odpočijeva in zbereva misli od obilice vsega doživetega. To bi bila resnično čokolada na smetani, a zgodila se je mala kriminalka: neznani storilec ukrade potni list, kreditno kartico, bančno kartico, za povrhu pa še edino vez z zunanjim svetom, mobitel. Načrt prestavljen. Razmere so narokovale redne obiske nemške ambasade v Caracasu, ki je morala posredovati, da bi se sploh lahko vrnila v Evropo. Čeprav se zdi malce ironično, sva v Caracasu, kljub nastalim razmeram, resnično uživala: izjemna kulinarika, hamburgerji visoki skoraj en decimeter s tisoč in eno slastno omako, ki se prilepi na najbolj problematične dele telesa, posedanje po kavarnah v družbi domačinov, pitje njihovega sladkega piva in uživanje v latino ritmih, vonjanje opojnih arom v zraku ter klepetanje z njihovimi policisti, ki so nama sporočili, da se nahajava v enem od najbolj nevarnih predelov Caracasa, a za to nama je bilo kaj malo mar, saj je bilo tako veliko ostale-

ga, ki se naju je preprosto dotaknilo. Temu je potrebno dodati še izjemno razumevanje nadrejenih s službe v domovini, saj je bilo zaradi omenjenih nepredvidenih razmer, potrebno prestaviti odhod v Evropo na kasnejši termin, kakor tudi povratek na delovno mesto ter ažurno posredovanje domačih pri nakupu novih letalskih kart, kar je odstranilo še najine zadnje skrbi, zagotovilo povratek domov ter naredilo najino bivanje v Caracasu brezskrbno.

Kljub vsemu nepredvidenemu nama je še vedno ostalo časa za zadnje dejanje najine velike epopeje – namakanje v toplih vodah Karibskega morja v nacionalnem parku Los Roques. Kampiranje na otoku, kjer sva bila skoraj edina prebivalca, kopanje ob polni luni, poležavanje na peščenih plažah in klepetanje z domačini je dalo težko zasluženemu dopustu izjemno romantični pridih, ki ga je žal zmotila prihajajoča vojska majhnih, drobnih bojevnikov, z ostrimi sulicami, katerih vbodi ti dolgo ostanejo v spominu, bojevniki imenovani Puri Puri – vojska majhnih žuželk, ki je naznanjala prihajajočo nevihto. Proti njim bi zatajila tudi falanga, slovita grška bojevnika formacija, saj je obstajala po besedah domačina le ena rešitev – zadostna količina užitega domačega zdravila, ki ga mi poznamo kot rum. Kljub temu

dobronamernemu in praktičnemu nasvetu sva se odločila, da se bova boja lotila malce bolj znanstveno in bojevnik preganala iz šotora, kar nama je na koncu tudi uspelo in omogočilo, da sva lahko še zadnjič uživala v glasovih morja, ki se je počasi zaganjalo ob obalo in polno luno, ki je osvetljevala najin hotel s 1001 zvezdico, s čimer sva izpolnila vsaj del najinega prvo-tnega načrta – spanje v hotelu z mnogimi zvezdicami, kar pa je hkrati naznanjalo, da se je najino potovanje tudi bližalo svojemu zaključku.

Naslednji dan sva se vračala proti Islu Margariti nato pa proti Frankfurtu, kjer so poročila sporočala, da naju čaka obilica snega in mraza, in postalo nama je skoraj žal, da zapuščava prijetno prebujajoče se poletje, ki naju je tako močno razvajalo; a roko na srce, po mesecu in pol potovanja, je bilo lepo zopet stopiti na domača tla, kamor se vračamo vedno znova, hote ali ne hote, in s tem se je tudi končalo najino veliko potovanje po skrivnostnem Peruju, mogočni Amazonki in njenih prijaznih ljudeh ter opojni moči Karibov. Seveda je s tem napočil čas za nove sanje, kar je nekaj najlepšega.

Aleksander Ogorevc in
njegova boljša polovica

KRATEK PREBLISK O AKTUALNI SITUACIJI

Plačilo sredstev za izvajanje javnih gospodarskih služb

Slovenske železnice smo po zakonu dolžne izvajati javno gospodarsko službo, to je službo, ki ima širši javni pomen. V našem primeru je to javni potniški promet. Izvajati ga moramo, s plačilom s strani države pa je tako, tako . . . Bolj ne, kot ja. Tekoče obveznosti država res poravnava redno, vsem pa je žal znano, da je našemu podjetju še za nazaj dolžna kar precej evrskih milijončkov, kateri pa so zelo lepljivi in ne gredo zlahka iz državnih rok. No, na ta račun sredstva javnega obveščanja pri državljanih ustvarjajo sliko velikega »zgubaša«, ki se kar pase, pa še kar pase na državnem denarju, ki ga seveda plačujejo davkoplačevalci. No, glavno, da železnice že vrsto let ne plačujemo davkov, pravzaprav smo kar majhna davčna oaza. V očeh slepih seveda! Resnica je ta, da je država še slabša od krušne matere. Od nje pravzaprav nimamo veliko, razen zahtev, da je potrebno opraviti toliko in toliko vlakovnih poti v smislu javnega interesa. O plačilu dolga za nazaj pa ne duha, ne sluha . . . In ne samo to. Da je zadeva še bolj absurдна, se je sedaj v javnosti pojavila informacija, da je neka revizijska družba ugotovila, da je neznano kam izginilo 136 milijonov evrov, ki so bili sicer namenjeni prestrukturiranju družbe in porabljeni nenamensko (vir: dnevni časnik, ki se specializirano ukvarja s poslovnim svetom). Najbolj zanimivo je dejstvo, da je višina zneska, ki ga dolgujemo državi,

Da se ne boste takole vozili . . .

neverjetno podobna znesku, ki ga država dolguje Slovenskim železnicam, ta pa je 134 milijonov evrov. No, nenadoma smo se iz upnika prelevili v dolžnika, saj državi dolgujemo vsaj 2 milijona evrov. Na ta račun se zopet na ves glas omenja možnost stečaja podjetja, če nam država ne bo milostno poplačala dolga do nas. In kot je v Sloveniji že folklor, se kopja spet lomijo na zaposlenih, kot da smo mi imeli kaj opraviti s to vsoto. Vsaj jaz se ne spominjam, da bi se moj bančni račun kaj povečal, ko pa sem klical na Kajmanske otoke, da bi odprl račun, in ko so videli stanje na računu, ki ga imam tukaj, so

se ves dan na glas smejali, tako, da me je še danes sram iti tja, da me ne bi kdo prepoznal. Malo v šali, čeprav mi vsa situacija že dolgo ni več smešna. Vse skupaj že izgleda približno tako, kot gre znana slovenska narodna pesem:

**» . . . Vlada Kovačeva,
se je vozila, n'č plačava,
vozil bi se vsak Vlačič,
plačal pa nič . . . «**

Saj po novem letu bolje bo . . .

Robert Zakrajšek

Meditacija prvega četrtertletja

Naslednja meditacija je namenjena vsem, ki so na kakršen koli način obremenjeni, pod stresom ali ne spijo, se zbujajo sredi noči, so živčne razvaline in vse, kar sodi poleg, zaradi neverjetnih privilegijev, ki jih uživajo strojevodje in astronomskih plač, ki se vsak mesec znajdejo na njihovih bančnih računih, da denarja, ki ga dobijo na roko, sploh ne omenjamo. Torej – meditacija, ki sledi, vas bo ozdravila vseh teh tegob, saj boste za trenutek pozabili na vse in se prepustili drugačnim občutkom. Ker se bo v času meditacije vaš srčni utrip lahko povišal tudi do 200 utripov na minuto (brez skrbi, ne boste doživeli orgazma, ne bo časa za to, verjemite!), se pred izvajanjem meditacije posvetujte z vašim osebnim zdravnikom ali farmacevtom!

Meditacija:

- Udobno se namestite in sprostite vse napetosti v telesu
- Ne mislite na nič drugega, kot na lepo okolico tovarne postaje v Zalogu
- Zbrano glejte priloženo fotografijo približno eno minuto in si jo vtisnite v podzavest

- Za glasbeno podlago vstavite v predvajalnik skladbo skupine KLF »Last train to Transcentral«, za lažjo vizualizacijo v nadaljevanju meditacije pa si pred le-to oglejte video spot te iste skladbe, predvsem to, kaj se zgodi z modelčkom vlaka
- Predstavljajte si, kako dolg, težek vlak s prelepo zeleno lokomotivo pelje v smeri Ljubljane
- Nato si predstavljajte, kako vlak pospešuje, pospešuje, pospešuje . . . Slep tir je vse bliže, vse bliže, vse bliže . . .
- Za konec pa si v kabini tega dolgega, težkega vlaka, s prelepo zeleno lokomotivo na čelu, ki pospešuje, pospešuje . . . , **ZAMISLITE SEBE !!!**

Želim vam veliko užitkov pri srčnem utripu 200 in več, pa srečen in mehak pristanek v Ljubljani! Meditacijo izvajajte trikrat na dan toliko časa, dokler vas ne minejo neumne misli o privilegijih in plačah.

Še opozorilo – dizelska lokomotiva serije 643 nima vgrajenih varnostnih pasov in zračnih blazin, tako, da zna pristanek v Ljubljani rahlo boleti!

Vaš duhovni vodja – Robert Zakrajšek

Ugodno po Evropi

***z vozovnico InterRail
– 30 držav, za vse generacije!***

Neomejena potovanja

z vlakom po Evropi, že od 34 €!

 Slovenske železnice